

Dz.U.04.150.1584

2005.05.03	zm.	Dz.U.05.68.598	§ 1
2005.08.04	zm.	Dz.U.05.133.1121	§ 1
2006.06.07	zm.	Dz.U.06.86.596	§ 1

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 17 czerwca 2004 r.

w sprawie mianowania na stopnie wojskowe

(Dz. U. z dnia 30 czerwca 2004 r.)

Na podstawie art. 76 ust. 14 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, tryb i sposób mianowania oraz stopnie wojskowe, na które mogą mianować organy wojskowe wskazane w art. 76 ust. 3 i 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej "ustawą".

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do:

- 1) żołnierzy:
 - a) zasadniczej służby wojskowej,
 - b) nadterminowej zasadniczej służby wojskowej,
 - c) **odbywających przeszkolenie wojskowe,**
 - d) odbywających okresową służbę wojskową,
 - e) ⁽¹⁾ rezerwy, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 76 ust. 8 i 8a ustawy,
 - f) pełniących czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 2) **studentów wyższych szkół morskich odbywających zajęcia wojskowe;**
- 3) ⁽²⁾ (uchylony).

§ 2a. ⁽³⁾ Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się w przypadkach określonych w art. 76 ust. 8 i 8a ustawy.

§ 3. 1. Warunkiem mianowania na wyższy stopień wojskowy jest posiadanie odpowiednich kwalifikacji wojskowych oraz pozytywnej opinii służbowej.

2. W przypadku ujawnienia okoliczności powodujących niezasadność mianowania na wyższy stopień wojskowy, organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie, powiadamia o tym niezwłocznie przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 4. 1. ⁽⁴⁾ Żołnierzowi mianowanemu na wyższy stopień wojskowy wręcza się akt mianowania. W przypadku śmierci tego żołnierza, akt mianowania wręcza się najbliższemu członkowi jego rodziny.

2. Akt mianowania sporządza organ, który mianował żołnierza, lub na jego polecenie (zgodnie z podległością służbową) organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie żołnierza.

3. ⁽⁵⁾ W przypadku mianowania żołnierza rezerwy na pierwszy stopień oficerski podporucznika (podporucznika marynarki) oraz na stopnie oficerskie generałów (admirałów), akt mianowania sporządza dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, a w przypadku mianowania żołnierzy rezerwy na

wyższy stopień wojskowy przez Ministra Obrony Narodowej, akt mianowania sporządza szef wojewódzkiego sztabu wojskowego.

4. ⁽⁶⁾ Akt mianowania wręcza żołnierzowi wojskowy komendant uzupełnień, szef wojewódzkiego sztabu wojskowego albo żołnierz zawodowy upoważniony przez organ uprawniony do mianowania.

5. Wręczenie aktu mianowania przeprowadza się zgodnie z ceremoniałem wojskowym.

Rozdział 2

Mianowanie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową

§ 5. 1. ⁽⁷⁾ Żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową może być z dniem zwolnienia z tej służby i przeniesienia do rezerwy mianowany na stopień starszego szeregowego.

2. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada wykształcenie co najmniej gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "Siłami Zbrojnymi";
- 2) w czasie służby wojskowej osiągnął co najmniej dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 6. 1. Z wnioskiem o mianowanie na stopień starszego szeregowego występuje przełożony żołnierza, od szczebla co najmniej dowódcy kompanii.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania.

§ 7. 1. Do mianowania na stopień wojskowy starszego szeregowego jest uprawniony dowódca jednostki wojskowej, której ewidencją żołnierz jest objęty, od szczebla co najmniej dowódcy pułku (równorzędnego).

2. W przypadku gdy dowódca jednostki wojskowej, o którym mowa w ust. 1, nie posiada uprawnień do mianowania - właściwym do mianowania jest przełożony tego dowódcy.

3. ⁽⁸⁾ Mianowanie na stopień wojskowy starszego szeregowego następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na ten stopień.

§ 8. ⁽⁹⁾ (uchylony).

Rozdział 3

Mianowanie żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową

§ 9. 1. W czasie odbywania nadterminowej zasadniczej służby wojskowej żołnierz może być mianowany do stopnia starszego szeregowego.

2. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada wykształcenie co najmniej gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie służby wojskowej osiągnął bardzo dobre lub dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.
3. ⁽¹⁰⁾ (uchylony).

§ 10. ⁽¹¹⁾ 1. Żołnierz odbywający nadterminową zasadniczą służbę wojskową może być z dniem zwolnienia z tej służby mianowany na stopień kaprała.

2. Na stopień kaprała można mianować starszego szeregowego, który w czasie odbywania nadterminowej zasadniczej służby wojskowej osiągnął bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i zdał egzamin na podoficera.

§ 11. Przepisy § 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Mianowanie żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe

§ 12. 1. Na stopień starszego szeregowego może być mianowany żołnierz, który osiągnął bardzo dobre wyniki w wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej i zdał egzamin kończący pierwsze sześć tygodni długotrwałego przeszkolenia wojskowego.

2. Na stopień **kaprała** mianuje się żołnierza, który zdał egzamin końcowy długotrwałego lub krótkotrwałego przeszkolenia wojskowego, z dniem ukończenia tego przeszkolenia.

3. Z wnioskiem o mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy występuje przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

5. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 13. Do mianowania na stopień wojskowy starszego szeregowego i kaprała jest uprawniony dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa przeszkolenie wojskowe, od szczebla co najmniej dowódcy pułku (równorzędnego) lub jego przełożeni posiadający takie uprawnienia.

Rozdział 5

Mianowanie żołnierzy odbywających okresową służbę wojskową

§ 14. 1. Żołnierz odbywający okresową służbę wojskową może być w czasie odbywania tej służby mianowany na kolejny wyższy stopień wojskowy.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu trzech miesięcy okresowej służby wojskowej.

§ 15. Organami właściwymi do mianowania na stopnie wojskowe starszego szeregowego i w korpusie podoficerskim są:

- 1) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Wojskowych Służb Informacyjnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych;
- 2) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej.

§ 16. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie odbywania okresowej służby wojskowej osiąga bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 17. Na kolejny wyższy stopień wojskowy może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 10 ustawy oraz gdy od jego poprzedniego mianowania upłynął co najmniej jeden rok. Mianowanie to może nastąpić na stopień nie wyższy niż stopień etatowy stanowiska służbowego.

§ 18. 1. Z wnioskiem o mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy występują:

- 1) na stopień starszego szeregowego i stopnie wojskowe w korpusie podoficerskim - przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii;

- 2) na stopnie wojskowe w korpusie oficerskim - dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa okresową służbę wojskową.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.
3. Mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem (decyzją) przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

Rozdział 6

Mianowanie żołnierzy rezerwy

§ 19. 1. Żołnierz rezerwy może być mianowany na kolejny wyższy stopień wojskowy:

- 1) w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych;
 - 2) po odbyciu ćwiczeń wojskowych lub służby okresowej;
 - 3) w przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych.
2. ⁽¹²⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na kolejny wyższy stopień wojskowy można mianować:
- 1) oficera rezerwy - w korpusach osobowych: lotnictwa, marynarki wojennej, sprawiedliwości i obsługi prawnej, medycznym lub duszpasterstwa, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata, do stopnia nie wyższego niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego;
 - 2) podoficera rezerwy - w korpusie osobowym medycznym, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata, do stopnia nie wyższego niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego.

§ 20. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych osiągał bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 21. 1. ⁽¹³⁾ Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów można mianować żołnierza, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 1 ustawy, jeżeli odbywał lub pełnił czynną służbę wojskową albo odbywał zajęcia wojskowe.

2. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów mianuje się szeregowego i starszego szeregowego, z dniem złożenia egzaminu na podoficera.

§ 22. ⁽¹⁴⁾ Na wyższy stopień wojskowy w korpusie podoficerów może być mianowany podoficer, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 11 ustawy, jeżeli:

- 1) w posiadanym stopniu wojskowym odbył jednorazowo ćwiczenia wojskowe w wymiarze co najmniej dziesięciu dni lub
- 2) łączny czas odbytych przez niego ćwiczeń wojskowych w posiadanym stopniu wojskowym wynosi co najmniej czternaście dni.

§ 23. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie oficerów może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy, oraz:

- 1) posiada tytuł magistra (równorzędny);
- 2) ⁽¹⁵⁾ odbył kurs oficerski albo łącznie zajęcia wojskowe i trwające co najmniej dziesięć dni ćwiczenia wojskowe.

§ 24. 1. ⁽¹⁶⁾ Na wyższy stopień wojskowy w korpusie oficerów może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 11 ustawy, jeżeli w posiadanym stopniu wojskowym pełnił okresową służbę wojskową lub odbył ćwiczenia wojskowe w łącznym wymiarze co najmniej 30 dni.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na stopień nie wyższy niż stopień etatowy stanowiska służbowego, na które żołnierz rezerwy posiada przydział mobilizacyjny lub przewiduje się nadanie mu takiego przydziału.

§ 25. Egzamin, o których mowa w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy i § 21 ust. 2, organizują dowódcy jednostek wojskowych, w których żołnierze odbywają kursy prowadzone w ramach ćwiczeń wojskowych.

§ 26. 1. Z wnioskiem o mianowanie występują:

- 1) na stopień starszego szeregowego oraz stopnie w korpusie podoficerów - przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii lub wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad dwa miesiące;
- 2) na stopień wojskowy w korpusie oficerów:
 - a) dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił okresową służbę wojskową lub ostatnio odbywał ćwiczenia wojskowe,
 - b) dowódca jednostki wojskowej, do której żołnierz posiada przydział mobilizacyjny,
 - c) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad dwa miesiące.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, przesyła się do wojskowego komendanta uzupełnień, który przedstawia je, drogą służbową, przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

4. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 27. Organami właściwymi do mianowania na stopnie wojskowe starszego szeregowego i w korpusie podoficerskim są:

- 1) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Wojskowych Służb Informacyjnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych oraz szef wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- 2) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad dwa miesiące.

Rozdział 7

Mianowanie żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny

§ 28. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny organami właściwymi do mianowania na wyższy stopień wojskowy żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową są organy, o których mowa w art. 76 ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy, oraz:

- 1) Minister Obrony Narodowej lub Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych - na kolejne stopnie oficerskie do stopnia pułkownika (komandora) włącznie;
- 2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Wojskowych Służb Informacyjnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych oraz szef wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- 3) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy trwającego ponad dwa miesiące, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) dowódca jednostki wojskowej, oddziału lub pododdziału - do stopnia kaprała (mata) włącznie w podległej jednostce wojskowej, oddziale lub pododdziale.

§ 29. 1. Z wnioskiem o mianowanie na wyższy stopień wojskowy występuje:

- 1) na stopień starszego szeregowego oraz stopnie w korpusie podoficerów - przełożony żołnierza zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza, trwającego ponad dwa miesiące;
 - 2) na stopień wojskowy w korpusie oficerów:
 - a) dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni czynną służbę wojskową,
 - b) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza, trwającego ponad dwa miesiące.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.
3. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 30. 1. Warunkiem mianowania żołnierza na pierwszy stopień wojskowy w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny jest:

- 1) w korpusie podoficerów - posiadanie przez niego wykształcenia co najmniej na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej i zdanie egzaminu na podoficera;
 - 2) w korpusie oficerskim - posiadanie przez niego wykształcenia wyższego i zdanie egzaminu na oficera.
2. Mianowanie na kolejny stopień wojskowy może nastąpić w przypadku, gdy żołnierz spełnia łącznie następujące warunki:
- 1) otrzymał pozytywną opinię służbową;
 - 2) jest zdyscyplinowany;
 - 3) posiada kwalifikacje wojskowe wymagane na danym stanowisku;
 - 4) pełni czynną służbę wojskową przez okres co najmniej sześciu miesięcy, a od ostatniego mianowania upłynął co najmniej jeden rok.
3. Mianowanie może nastąpić na stopień wojskowy nie wyższy niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego.

Rozdział 8

Mianowanie studentów wyższych szkół morskich odbywających zajęcia wojskowe

§ 31. Student wyższej szkoły morskiej odbywający zajęcia wojskowe może być mianowany na wyższy stopień wojskowy do stopnia mata łącznie.

§ 32. 1. Studenta, o którym mowa w § 31, kierownik studium wojskowego mianuje:

- 1) na stopień starszego marynarza - po ukończeniu pierwszego semestru zajęć wojskowych, jeżeli w tym okresie wyróżnił się bardzo dobrymi wynikami w szkoleniu oraz złożył przysięgę wojskową;
 - 2) na stopień mata - po ukończeniu zajęć wojskowych i zdaniu egzaminu na oficera.
2. O mianowaniu kierownik studium wojskowego zawiadamia niezwłocznie wojskowego komendanta uzupełnień.

Rozdział 9⁽¹⁷⁾ (uchylony).

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 35. Żołnierz rezerwy, który ukończył przeszkolenie wojskowe przed dniem 1 stycznia 2004 r., może być mianowany na pierwszy stopień wojskowy w korpusie oficerów, jeśli spełnił warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy oraz odbył ćwiczenia wojskowe o łącznym wymiarze co najmniej 10 dni.

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2004 r.²⁾

- 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 139, poz. 1326, Nr 179, poz. 1750, Nr 210, poz. 2036 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203.
- 2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 lipca 1992 r. w sprawie zasad, warunków i trybu mianowania na stopnie wojskowe (Dz. U. Nr 59, poz. 300 oraz z 1995 r. Nr 78, poz. 394), które utraci moc z dniem 1 lipca 2004 r. na podstawie art. 17 ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203).